

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 21.10.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyüşleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 23-10-2026	Esas No: 2/3970

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
22 Ekim 2026
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
22 Ekim 2026
No: 1968508

GENEL GEREKÇE

18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 21 inci maddesinde “Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz” amir hükmü yer almaktadır. Ancak kanunun yürürlüğe girdiği 2006 yılından bu yana merkezi yönetim bütçelerinde tarımsal desteklemelere ayrılan pay Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın (GSYİH) yalnızca binde iki ile binde üçü seviyesinde kalmış, yasal zorunluluğa rağmen çiftçimizin hakkı olan kaynak bütçe uygulamalarında fiilen budanmıştır.

Son yıllarda küresel iklim krizi, şiddetli kuraklık ve bölgesel jeopolitik risklerin yanı sıra mazot, kimyevi gübre, tohum, zirai ilaç, yem ve tarımsal sulama elektriği gibi temel üretim girdilerinde yaşanan fahiş maliyet artışları, üreticilerimizin gelirini tüketmiş ve borç yükünü taşınamaz boyuta ulaştırmıştır. Maliyet baskısı nedeniyle ekim alanları daralmakta, genç nüfus kırsaldan hızla kopmakta ve tüketici sofrasındaki gıda enflasyonu kronikleşmektedir. Çiftçimizin üretime devam edebilmesi, öncelikle bütçedeki yasal hakkının eksiksiz ödenmesine ve üretim araçlarının vergi yükünden arındırılmasına bağlıdır.

Bu Kanun Teklifi ile 5488 sayılı Tarım Kanununda değişiklik yapılarak; bütçeden ayrılacak tarımsal destekleme payının Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın yüzde birinden az olamayacağı kuralının Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu tekliflerinde mutlak bağlayıcı kılınması, söz konusu desteklemelerin en az yüzde ellisinin ekim dönemi öncesinde üreticilere avans olarak ödenmesi, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilerin tarımsal üretimde kullandıkları motorin ve gübrenin ÖTV ve KDV’den istisna tutulması ve tarımsal destekleme ödemelerinin hiçbir kamu veya banka borcu için haczedilemeyeceği yasal güvenceye bağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5488 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle; bütçeden ayrılacak tarımsal destekleme tutarının Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın yüzde birinden az olamayacağı hükmünün Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu tekliflerinde bağlayıcı olarak uygulanması, bu oranın altında ödenek tahsis edilemeyeceği ve söz konusu kaynağın en az yüzde ellisinin ekim dönemi öncesinde üreticilere nakdi ve ayni avans olarak ödenmesi hükme bağlanmaktadır.

MADDE 2- 5488 sayılı Kanuna eklenen ek maddeyle; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilerin doğrudan tarımsal üretim faaliyetlerinde kullandıkları akaryakıt (motorin) ve kimyevi gübre teslimlerinin Özel Tüketim Vergisi ile Katma Değer Vergisinden müstesna tutulması ve tarımsal destekleme hesaplarına kamu alacakları dahil olmak üzere hiçbir surette haciz veya bloke uygulanamayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

5488 SAYILI TARIM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bütçeden ayrılacak tarımsal destekleme kaynağı, Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın yüzde birinden az olamaz. Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan yıllık Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinde bu oranın altında tarımsal destekleme ödeneği öngörülemez.”

“Tahsis edilen destekleme tutarlarının en az yüzde ellisi, üretim takvimi esas alınarak ekim ve dikim döneminden önce üreticilere avans olarak ödenir.”

MADDE 2 – 5488 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Çiftçi Kayıt Sistemine veya Bakanlıkça belirlenen tarımsal kayıt sistemlerine kayıtlı çiftçilerin münhasıran tarımsal üretimde kullandıkları motorin ve gübre teslimleri, Katma Değer Vergisi ile Özel Tüketim Vergisinden müstesnadır.

Bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca çiftçilere yapılan her türlü tarımsal destekleme ödemeleri, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, devir ve temlik edilemez, üzerine ihtiyati tedbir veya bloke konulamaz.”

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.